

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2014, în cauza penală, declarat de avocatul Grigore Bargan în numele inculpatului

Dodu Victor Ivan, născut la 08 mai 1966, originar și domiciliat în s. Nimoreni, r-nul Ialoveni.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 11.11.2011 pînă la 30.06.2014;*

2. *Instanța de apel de la 20.06.2014 pînă la 22.10.2014;*

3. *Instanța de recurs de la 23.12.2014 pînă la 04.02.2015.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 03 iunie 2014 inculpatul Dodu Victor a fost condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare în penitenciar de tip deschis.

Dodu Victor a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Gîndea Grigore a fost admisă în principiu, iar cuantumul prejudiciului urmează a fi stabilit în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, la data de 04 august 2011, aproximativ la orele 14:00, Dodu Victor, aflîndu-se în centrul s. Nimoreni, r-nul Ialoveni, s-a întîlnit cu Boboc Ion și din cauza unor neînțelegeri anterioare, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, în urma cărui fapt Boboc Ion a căzut la pămînt, s-a lovit cu capul de asfalt și a pierdut cunoștința. Cu ajutorul cet. Olari Ion și Ciocan Maria, cet. Boboc Ion a fost adus în cunoștință și a fost transportat la domiciliu cu automobilul de ocazie a cet. Burea Ion, iar noaptea a decedat. Ca consecință a agresării victimei Boboc Ion, potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr.87/1449 din 22.09.2011, pe cadavrul acestuia au fost depistate: echimoză în regiunea hemitoracetui drept, plagă contuză în regiunea accipitală, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural în volum de 5 ml., revărsate sanguine subarahnoidiene, difuze, revărsate sanguine intracerebrale, sînge în ventricolii cerebrali, fractura osului occipital. Aceste leziuni au fost produse intravital cu nu mai mult 1-2 zile de la momentul survenirii decesului și au legătură directă cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

➤ procuror, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care Dodu V. să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de

art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă de 2 ani închisoare. A-l recunoaște culpabil pe inculpatul Dodu V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă de 8 ani închisoare, și în conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial a-i stabili lui Dodu V. pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă în valoare de 35000 lei de a admis integral.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- este eronată poziția instanței de judecată la aprecierea veridică a declarațiilor martorilor minor Șavga D. date în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată și de respingerea declarațiilor acestuia date la faza urmăririi penale;

- la emiterea sentinței, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că, inculpatul nu a putut explica comportamentul lui în centrul satului Nimoreni, care își dădea seama cu certitudine că este văzut, auzit de alte persoane care se aflau în apropiere, timpul zilei, în apropiere este școala, primăria, local de menire socială și sunt situate case de locuit;

- instanța de fond nu a ținut cont și de prezența declarațiilor contradictorii ale inculpatului la faza de urmărire penală și examinării cauzei penale în instanța de judecată;

- instanța de fond greșit a ajuns la concluzia că partea vătămată a inițiat anterior conflictul, din această cauză inculpatul i-a aplicat lovituri, dar nu a avut intenția de a-l omori pe Boboc Ion. Instanța eronat a apreciat acțiunile inculpatului ca imprudente și că la acel moment alte persoane în jur nu erau și deci, ordinea publică nu a fost încălcată;

- instanța de judecată eronat a calificat acțiunile făptuitorului conform art. 149 Cod Penal. Astfel, instanța nu a ținut cont că în cazul lipsei de viață din imprudență nu persistă acte de violență, iar în situația dată făptuitorul a aplicat față de victimă violența. Mai mult ca atât, decesul victimei se află în legătură de cauzalitate directă cu vătămarea gravă a integrității corporale și această cauzalitate este cuprinsă de vinovăția făptuitorului;

- analizând din punct de vedere juridic aceste două componente de infracțiuni, acuzarea constată că, acestea ocrotesc câteva categorii de relații sociale: art. 151 Cod penal apără dreptul persoanei la integritate corporală, viață și sănătate, iar art. 287 Cod penal - ordinea publică, ca obiect juridic special poate fi viața, sănătatea, onoarea, demnitatea, și survin anumite urmări prejudiciabile care sunt prevăzute de o altă normă penală ca infracțiune. În cazul examinat, se constată prezența concursului ideal de infracțiuni, care există atunci când persoana, printr-o acțiune, săvârșește două sau mai multe infracțiuni:

➤ avocatul G. Bargan în numele inculpatului Dodu V., care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia lui Dodu V. de numit o pedeapsă nonprivativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat următoarele concluzii, precum că, Dodu V. se caracterizează pozitiv, fapt ce poate fi luat în considerație ca o circumstanță ce ar putea influența pozitiv la aplicarea normei de drept prevăzute de art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2014, a fost respins ca nefondat apelul avocatului G. Bargan, în numele inculpatului

Dodu V., a fost admis apelul procurorului casată sentința, rejudecată cauza și pronunță o nouă hotărîre, prin care Dodu Victor a fost condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal la 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, lui Dodu Victor s-a stabilit pedeapsa definitivă pentru concursul de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, închisoare pe termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut că, în speță, nu s-a constatat că a fost demonstrată intenția lui Dodu V. de a-i cauza victimei Boboc I. careva vătămări corporale grave, care să genereze decesul acestuia, ci lipsirea de viață a lui Boboc I. care a avut loc din imprudență, de la acțiunile lui Dodu V. care a aplicat lovituri lui Boboc I., de la care ultimul a căzut jos și s-a lovit cu capul de asfalt.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile lui Dodu V. au fost imprudente, manifestate prin neglijență criminală, deoarece acesta nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile.

Instanța de apel a constatat că, la data de 04 august 2011, aproximativ la orele 14:00 Dodu Victor, aflîndu-se în centrul s. Nimoreni, r-nul. Ialoveni a încălcat ordinea publică, într-un loc public manifestînd o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența cet. Șavga Angela, a minorului Șavga Daniel, din motive neînsemnate l-a insultat și i-a aplicat lui Boboc Ion, mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, în urma cărui fapt, ultimul a căzut la pămînt și a pierdut cunoștința.

În acest sens, instanța de apel a considerat că, acțiunile lui Dodu V. urmează a fi încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, și anume - *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.*

Infraacțiunea de huliganism, prevăzută de art. 287 Cod penal, reprezintă acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, manifestate prin oricare din următoarele aspecte: a) acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor; b) acțiuni însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; c) acțiuni însoțite de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice; d) acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin cinism sau obrăznicie deosebită.

Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei și a integrității patrimoniului, precum și activitatea normală a instituțiilor de stat și publice.

Încălcarea grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvîrșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărniciere a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Prin *exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate* se au în vedere acțiunile evidente ce ating interesele legitime ale unui grup ori chiar ale unei persoane

care se află la locul infracțiunii (proferarea de expresii indecente, abordarea unei ținute lipsite de pudoare, efectuarea de gesturi obscene etc.)

Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății.

În acest sens, instanța de apel a concluzionat că prima instanța eronat l-a achitat pe inculpatul Dodu V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, or, prin probele administrate, cercetate de prima instanță și verificate în ședința de judecată a instanței de apel s-a stabilit incontestabil vinovăția lui Dodu V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, avocatul G. Bargan, prin cererea de apel depusă în numele inculpatului Dodu V. a solicitat suspendarea condiționată a pedepsei penale, în conformitate cu art. 90 Cod penal.

Însă instanța de apel a considerat că, în speță, devin inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal, reținând în acest sens faptul că, inculpatul Dodu V. a comis infracțiunile prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, și respectiv, art. 287 alin. (1) Cod penal, că nu și-a recunoscut vina în cele comise, că nu a restituit paguba materială cauzată prin infracțiune, iar conștientizarea gradului prejudiciabil al faptelor și atingerea scopului pedepsei penale este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul G. Bargan în numele inculpatului Dodu V., a atacat cu recurs ordinar, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal în privința lui Dodu V., din motiv că nu a fost constatată existența faptei infracționale și în baza art. 149 alin. (1) Cod penal de aplicat prevederile art. 90 Cod penal. În motivarea recursului ordinar, apărătorul a invocat dezacordul cu aprecierea probelor; nu au fost audiați martorii în instanța de apel pe episodul de învinuire în baza art. 287 alin. (1) Cod penal; instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate și hotărârea atacată nu cuprinde temeiurile pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute în norma de drept material de art. 287 alin. (1) Cod penal.

5.1. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care consideră că recursul înaintat de avocatul G. Bargan în numele inculpatului Dodu V., urmează a fi dispus inadmisibil din motiv că se critică modalitatea de apreciere a probelor, iar aceasta nu constituie temei de declarare a recursului.

5.2. Pe cauză a fost depusă referință de către succesorul părții vătămate Gîndea G., care consideră că recursul înaintat de avocatul G. Bargan în numele inculpatului Dodu V., urmează a fi dispus inadmisibil din motiv că pedeapsa inculpatului a fost corect aplicată și careva erori de drept care ar afecta hotărârea nominalizată nu s-au stabilit.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, luând în considerație și poziția procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând inadmisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat de către avocatul G. Bargan în numele inculpatului Dodu V., rezultă că acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate și hotărârea atacată nu cuprinde temeiurile pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

7. Însă, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, în caz, la respingerea apelului declarat de apărătorul G. Bargan în numele inculpatului Dodu V., și admiterea apelului procurorului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Dodu V. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, lui Dodu V. s-a stabilit pedeapsa definitivă pentru concursul de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, închisoare pe termen de 2 ani 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

Or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere probelor, just a încadrat acțiunile lui Dodu V. în baza art. 287 alin. (1) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, și corect a menținut condamnarea lui Dodu V. în baza art. 149 alin. (1) Cod penal – lipsirea de viață din imprudență.*

Pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Instanța de recurs, în special menționează, că argumentele recurentului, precum că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpatului se conțin elemente infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal sunt declarative și nefondate, ori, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și

ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Dodu V. privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Dezacordul părții în proces cu soluția adoptată de instanța de apel, nu neapărat înseamnă că soluția conține careva erori de drept. Motivele aduse de către recurent, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs, în art. 427 Cod de procedură penală.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de recurent nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în procedura de recurs ordinar se verifică numai chestiunile de drept.

Criticele recurentului privind lipsa componenței infracțiunii în acțiunile inculpatului au fost examinate în instanța de apel, iar argumentele respingerii pe larg expuse în pct. 4 al deciziei, pe care instanța de recurs le consideră întemeiate și care nu necesită o nouă examinare.

Totodată, Colegiul penal susține pe deplin instanța de apel care a considerat că, în speță, devin inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal, reținând în acest sens faptul că, inculpatul Dodu V. a comis infracțiunile prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, și respectiv, art. 287 alin. (1) Cod penal, că nu și-a recunoscut vina în cele comise, că nu a restituit paguba materială cauzată prin infracțiune, iar conștientizarea gradului prejudiciabil al faptelor și atingerea scopului pedepsei penale este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Prin urmare, temeiul, la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării hotărârii pronunțate de către instanța de apel în cauza lui Dodu V..

Față de considerentele expuse supra, Colegiul penal constată că la judecarea cauzei în procedura de apel, instanța s-a expus clar asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar soluția instanțelor de fond se bazează pe cumulul de probe cercetate în ședințele de judecată, prin urmare, decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nefiind comise careva erori.

Astfel, decizia instanței de apel nu este afectată de erori de drept prevăzute de pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, motiv pentru care recursul avocatului G. Bargan în numele inculpatului Dodu Victor este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin.(1), alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2014, în cauza penală, declarat de avocatul Grigore Bargan în numele inculpatului *Dodu Victor Ivan*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **04 martie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan